

SAVIVALDYBIŲ ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS NAUDOJIMO PLĖTROS VEIKSMŲ PLANŲ PROJEKTŲ RENGIMO REKOMENDACIJOS

Savivaldybių atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planas (toliau - AIE planas) turi būti parengtas vadovaujantis skaidrumo, objektyvumo, skatinimo vartoti atsinaujinančių išteklių energiją Lietuvos Respublikoje, vartotojų teisių ir teisėtų interesų į atsinaujinančių išteklių energijos prieinamumą, tinkamumą ir pakankamumą principais.

AIE plano rengimo pagrindiniai tikslai:

1. nustatyti savivaldybių įgyvendinamas priemones Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 55 straipsnyje nustatytiems nacionaliniams planiniams rodikliams pasiekti;
2. siekti Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje ir Lietuvos Respublikos nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane 2021–2030 m. nustatytų tikslų atsinaujinančių išteklių energetikos srityje;
3. suderinti valstybės ir savivaldybių reikmes ir interesus, susijusius su atsinaujinančių išteklių energijos plėtra Lietuvos Respublikoje;
4. skatinti atsinaujinančių išteklių energijos plėtrą savivaldybėje.

Savivaldybių rengiamuose AIE planų projektuose rekomenduojama nurodyti:

1. *bendrąją savivaldybės informaciją:*
  - 1.1. savivaldybės geografinę padėtį;
  - 1.2. savivaldybės klimato sąlygas;
  - 1.3. esamą situaciją savivaldybėje (gyventojai, savivaldybės įmonės, pramonės, žemės ūkio, transporto sektoriaus analizė ir pan.);
  - 1.4. kitą bendrąją informaciją susijusią su atsinaujinančių išteklių energijos naudojimu.
2. *specialiąją savivaldybės informaciją:*
  - 2.1. esamą situaciją savivaldybėje (gamybos pajėgumai)
  - 2.2. faktinę situaciją savivaldybėje (pajėgumų gamybos kiekiai);
  - 2.3. savivaldybės tikslus atsinaujinančių išteklių energetikos srityje;
  - 2.4. priemones, kuriomis savivaldybė planuoja pasiekti užsibrėžtus tikslus atsinaujinančių išteklių energetikos srityje;
  - 2.5. kitą informaciją apie savivaldybės atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros veiksmus ir ateities planus.

Specialioji savivaldybės informacija turėtų apimti šiuos sektorius: elektros energijos, šilumos ir vėsumos, transporto, infrastruktūros ir informavimo. Pateikiant informaciją apie kiekvieną sektorių, rekomenduojama vadovautis šiomis gairėmis:

1. elektros energijos sektorius:

1.1. duomenys apie savivaldybėje veikiančias ir planuojamas statyti atsinaujinančių išteklių energiją naudojančias elektrines: saulės, vėjo, hidroelektrines ir kitas, nurodant jų įrengtą arba numatomą įrengti galią;

1.2. duomenys apie savivaldybėje veikiančius gaminančius vartotojus:

- gaminančių vartotojų tipai: fiziniai asmenys, juridiniai asmenys, nutolę gaminantys vartotojai ir kt.);
- gaminantys vartotojai, kurių elektrinė ir elektros energijos pagamintos toje elektrinėje vartojimas yra toje pačioje savivaldybėje;
- gaminantys vartotojai, kurie vartoja elektros energiją savivaldybėje, tačiau elektrinė yra kitoje savivaldybėje;
- gaminantys vartotojai, kurie gamina elektros energiją savivaldybėje, tačiau dalį jos vartoja toje savivaldybėje kur gamina, o kitą elektros energijos dalį vartoja kitoje (kitose) savivaldybėje (savivaldybėse);
- suminė gaminančių vartotojų įrenginių įrengtoji galia esanti savivaldybėje;
- gaminančių vartotojų pagamintos elektros energijos kiekis per paskutinius praėjusius kalendorinius metus ir kt. savivaldybėje;

1.3. duomenys apie savivaldybėje pagamintą iš atsinaujinančių išteklių energijos elektros energiją (pagamintos elektros kiekis per paskutinius praėjusius kalendorinius metus ir kt.);

1.4. savivaldybės įvertinimą apie nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus ir kitas vietas, kuriuose gali būti statomi ar įrengiami atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginiai ar atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos energijos gamybos įrenginiai ir kt.;

1.5. kita savivaldybės informacija apie elektros energiją pagamintą iš atsinaujinančių energijos išteklių.

2. šilumos ir vėsumos sektorius:

2.1. duomenys apie savivaldybės teritorijoje esančius / veikiančius atsinaujinančių išteklių energiją naudojančius šilumos ir (ar) vėsumos gamybos įrenginius, jų suminę įrengtą galią, naudojamus atsinaujinančius energijos išteklius;

2.2. duomenys apie šilumos ir vėsumos energijos gamybą per paskutinius praėjusius kalendorinius metus iš atsinaujinančių išteklių energijos;

2.3. duomenys apie atliekinės šilumos panaudojimą;

2.4. informacija apie savivaldybių tarybų priimtus sprendimus dėl šilumos ir vėsumos energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių pajėgumų plėtros, vadovaujantis savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano nuostatomis;

2.5. savivaldybės galimybės gaminti šilumos ir vėsumos energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių, kurios buvo įvertintos atliekant savivaldybės, planuojamų miestų ir (ar) rajonų infrastruktūros plėtrą, pastatų atnaujinime (modernizavime), viešųjų ir privačių objektų apsirūpinime šilumos ir (ar) vėsumos energija;

2.6. priemonės kaip organizuodamos apsirūpinimą šilumos energija savivaldybės siekia, kad šilumos energijos gamybai būtų naudojami atsinaujinantys energijos ištekliai;

2.7. savivaldybės atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo pastatuose didinimo priemonės;

2.8. kita savivaldybės informacija ir siektini rodikliai šilumos ir vėsumos sektoriuje, susiję su atsinaujinančių išteklių energija.

3. transporto sektorius:

3.1. duomenys (kiek vnt., suminė leistina galia ir kt.) apie savivaldybės teritorijoje esamas ir praeitais paskutinius praėjusius kalendorinius metus įrengtas naujas elektromobilių įkrovimo prieigas (viešąsias ir pusiau viešąsias);

3.2. duomenys apie tai kokių savivaldybė imasi priemonių, skirtų skatinti elektromobilių įkrovimo prieigų (viešųjų ir pusiau viešųjų) įrengimą savivaldybėje ir sudaryti tam palankesnes sąlygas;

3.3. duomenys apie savivaldybės kuriamą (sukurta) infrastruktūrą, reikalingą degalus iš atsinaujinančių išteklių energijos naudojančių transporto priemonių naudojimo plėtrai;

3.4. priemonės, kaip savivaldybė skatina naudoti viešojo transporto sektoriuje, saugomose teritorijose transporto priemones, naudojančias atsinaujinančių išteklių energiją, vandenilį, elektromobilius ir hibridines transporto priemones;

3.5. priemonės kaip savivaldybė kuria infrastruktūrą, reikalingą atsinaujinančių išteklių energiją, vandenilį ir elektros energiją naudojančių transporto priemonių naudojimo plėtrai;

3.6. priemonės kaip savivaldybė skatina savivaldybėje veikiančias viešojo transporto, komunalinių ir keleivinių krovinių vežimo bei kitas paslaugas teikiančias įmones, savivaldybių įstaigas ir įmones naudoti alternatyviaisiais degalais varomas transporto priemones;

3.7. kita informacija apie transporto sektorių, susijusi su atsinaujinančių išteklių energijos naudojimu.

4. **informacija apie infrastruktūrą**, t. y. kaip savivaldybė, planuodama, projektuodama, atnaujindama miestų ir (ar) miesto dalių infrastruktūrą, tarp jų centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, gamtinių dujų ir alternatyvaus kuro tinklus, pastatų atnaujinimą (modernizavimą), viešųjų ir privačių objektų apsirūpinimą šilumos ir (ar) vėsumos energija, esant galimybei, integruoja ir diegia sprendimus, susijusius su elektros, šilumos ir vėsumos energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių, įvertina galimybę naudoti atliekinę šilumą ir vėsumą, atsinaujinančius išteklius energijos gamybai savo poreikiams ir atsinaujinančių išteklių energijos bendrijose.

5. informavimas:

5.1. informacija kaip savivaldybė, koordinuodama veiksmus, pagal kompetenciją rengia ir įgyvendina (rengs ir įgyvendins) tinkamas visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, teikia (teiks) konsultacijas ir rengia (rengs) švietimo programas apie atsinaujinančių energijos išteklių plėtros ir naudojimo praktines galimybes ir naudą, tarp jų ir apie skirtingų transporto sektoriuje naudojamų atsinaujinančių energijos išteklių prieinamumą ir naudą aplinkai;

5.2. informacija kaip savivaldybė pagal kompetenciją rengia, teikia ir viešai skelbia (rengs, teiks ir viešai skelbs) informaciją apie paramos schemas, taikomas atsinaujinančių energijos išteklių naudojimui ir gamybai;

5.3. informacija kaip savivaldybė įvertins ir viešai savo interneto svetainėje skelbs informaciją apie jai nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus ir kitas vietas, kuriuose gali būti statomi ar įrengiami atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos energijos gamybos įrenginiai;

5.4. informacija kaip savivaldybė pagal kompetenciją rengia, teikia ir viešai skelbia (rengs, teiks ir viešai skelbs) informaciją apie leidimų, licencijų ar atestatų išdavimo tvarką,

sertifikavimo paraiškų, susijusių su atsinaujinančių išteklių energijos gamybos įrenginiais, nagrinėjimo tvarką ir apie pareiškėjams teikiamą pagalbą;

5.5. duomenys apie atsinaujinančių energijos išteklių gamybos įrenginių statybai planuojamas skirti teritorijas;

5.6. informacija apie savivaldybės rengiamas ir įgyvendinamas ar planuojamas rengti ir įgyvendinti visuomenės informavimo ir sąmoningumo ugdymo priemonės, teikiamas konsultacijas ir skatinimą naudoti alternatyviųjų degalų infrastruktūrą;

5.7. interneto svetainėje skelbiama informacija apie alternatyviųjų degalų infrastruktūros plėtrą, naudojimo galimybes ir naudą;

5.8. apie savivaldybės organizuojamas ar planuojamas organizuoti socialines (informacijos viešinimo) kampanijas, skirtas formuoti visuomenės elgseną, keisti jos įpročius ir skatinti perėjimą prie alternatyviaisiais degalais varomų netaršių transporto priemonių naudojimo.

Savivaldybės siektini tikslai nurodytiems sektoriams turi būti nurodyti 2021–2030 m. laikotarpiui, nustatant tarpinius rodiklius 2021–2022 m., 2023–2024 m., 2025–2026 ir 2027–2028 metams.

Savivaldybių AIE planai turi užtikrinti, kad savivaldybių teritorijose nebūtų kuriamos sąlygos, ribojančios atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą.